

ст. Рось. 135 ж., гасп. 46 (1971). 2 пач. школы, 6-ка, магазін.

ГРЫБАЧОУ Мікалай Мадзеевіч [н. 6(19).12. 1910, в. Лопуш Бранскага пав. Арлоўскай губ.], рускі савецкі пісьменнік. Чл. КПСС з 1943. 3 сьляні. З 1950 гал. рэдактар часопіса «Советский Союз». Друкавацца пачаў у 1926. Першы зб. вершаў «Паўночны Запад» (1935). Найлепшыя паэмы «Калгас «Бальшавік» (1947), Дзярж. прэмія СССР 1948) і «Вясна ў «Перамозе» (1948, Дзярж. прэмія СССР 1949) — пражыццё пасляваен. вёскі. Лірыка Г. філас.-публіцыст. характару. Пераклаў раман П. Броўкі «Калі зліваюцца рэкі». На XXII—XXIV з'ездах КПСС выбраны канд. у чл. ЦК. З 1950 сакратар праўлення СП СССР. Ленінская прэмія 1960. Узнаг. 2 ордэнамі Леніна, ордэнам Кастр. Рэв., 4 інш. ордэнамі, медалямі.

Тв.: Избр. произв., т. 1—3, М., 1960; Полемика. Статьи и заметки о л-ре, М., 1963; Сталь и моль, М., 1963; Белое — черное, М., 1965; Белый ангел в поле, М., 1968; И ветер с четырех сторон..., М., 1968; Выбор века, М., 1969; Исповеди в пути, М., 1970; Бел. пер.— у кн.: Русская савецкая паэзія, Мн., 1953. Літ.: Ильин В. Николай Грибачев. Гнев и нежность, М., 1968; Привалов Б. А. Николай Грибачев, М., 1962.

ГРЫБІНА, вёска ў Круглянскім р-не Магілёўскай вобл. Папарадкоўваецца Круглянскаму пасялковаму Савету. Цэнтр калгаса «Свабода». За 6 км на ПнЗ ад г. п. Круглае, 68 км ад Магілёва, 18 км ад чыг. ст. Талачын. 82 ж., двароў 27 (1971). Вет. пункт.

ГРЫБКОВЫЯ ХВАРОБЫ ЖЫВЕЛ, гл. Мікозы.

ГРЫБКОВЫЯ ХВАРОБЫ СКУРЫ (дэрматомікозы), хваробы скуры, выкліканыя патагеннымі грыбамі. Крыніца інфекцыі — хворыя людзі, цяляты, каты, пацукі. Падзяляюцца на 4 групы: кератамікозы, эпідэрмамікозы, трыхамікозы і глыбокія сістэмныя мікозы.

Кератамікозы: *вотруб'енадобны лішай*, эрытразма, трыхамікоз. Узбуджальнікі іх паразітуюць у паверхневым слоі скуры, зашалення яе не выклікаюць. Мала заразныя. Пры эпідэрмамікозах (эпідэрмафіты і рубрафітыя ступняў, пахвінай эпідэрмафітыя) пашкоджваюцца скура і пазногці, а пры *тандыямікозах*, апроч таго, слізистыя абалонкі. Трыхамікозы (трыхафітыя, мікраспарыя, фавус) выклікаюць хваробы скуры, валасоў і пазногцяў (рэдка). Значна радзей бываюць глыбокія сістэмныя мікозы, якія пашкоджваюць глыбокія слаі скуры, розныя органы і сістэмы арганізма (актынамікоз, бластамікоз, хромамікоз, спаратрыкоз, кандыдыідоз, гістаплазмоз і інш.).

Лячэнне: антыбіётыкі (ністацін, леварын, грызеафальвін) назначаюць унутр, амфатэрыцын В — у вену; растворы ёду і анілінавых фарбаў, нітрафунгіну і інш.; мазі сернасаліцылавая, сернадзягцячая, вундэчынавая, дэкамінавая, ністацінавая і інш. (вопкава). Прафілактыка: ізаляцыя хворых, праверка асоб, якія мелі кантакт з хворым, дэзінфекцыя яго рэчаў, вет. нагляд за жывёлай.

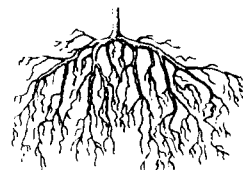
Літ.: Аріевіч А. М. і Стэпанішэва З. Г. Атлас грыбных забаванай скуры, М., 1951; Кашкін П. Н. Медыцынская мікологія, Л., 1962; Многочетное руководство по дерматомикологии, т. 2, Л., 1961. Л. І. Бадамовіч. Віцебск.

ГРЫБКОУ Мікалай Іванавіч [н. 14(27).5. 1908, г. Елацка Тамбоўскай губ.], удзельнік баёў на Беларусі ў Айч. вайну. Герой Сав. Саюза (1945). Чл. КПСС з 1939. Зімой 1943/44

удзельнічаў у баях пад Віцебскам і Оршай. Вызначыўся 23—24.6.1944 у час наступлення на тэр. Магілёўскай вобл. Лейтэнант Г. узначаліў батальён, які трапіў у акружанне, арганізаваў кругавую абарону; за 14 гадзін батальён адбіў 6 контратак праціўніка. Рота Г. з сапёрамі за 2 гадзіны наладзіла пераправу цераз Дняпро на Пн ад Магілёва. Жыве ў Чаплыгіне Ліпецкай вобл.

ГРЫБНА, возера ў бас. р. Дзяржбіткі, левага прытока Сосніцы (бас. Зах. Дзвіны), у Полацкім р-не Віцебскай вобл. Пл. 0,78 км². Даўж. 2 км, найб. шыр. 1 км, сярэдняя 0,3 км. Вадазбор (43,1 км²) паката-хвалісты. Воз. праточнае, злучана пратокамі з азёрамі Клетнае, Званае, Арлея. Водзяцца плотка, шчупак, акунь, язь, лінь, гусцяра.

ГРЫБНІЦА, міцэліі (грэч. *mykēs* грыб), вегетатыўнае цела *грыбоў*. У большасці відаў складаецца з тонкіх разгалінаваных ніткападобных утварэнняў — гіфаў, якія растуць кандамі і папярэюцца ў субстраце ці на яго паверхні. У Г. ніжэйшых *грыбоў* няма папярочных перагародак, у вышэйшых — перагародкі дзяляць гіфы на клеткі. Праз міцэліі *грыбы* ўсмоктваюць ваду і раствараныя ў ёй пажыўныя рэчывы.

Грыбніца галоўчатай плесні.

Разнавіднасць Г. — рызаморфы і склероцыі. Рызаморфы — шнурпадобныя утварэнні з гіфаў, звонку ўкрытыя ахоўнай абалонкай; у пошуках пажыўнага субстрату пераносіць *грыбы* у інш. месца. Склероцыі — круглыя утварэнні. Маюць у запасе пажыўныя рэчывы; зберагаюць *грыбы* пры неспрыяльных умовах.

Літ.: Кудряшева З. Н. Микология с основами фитопатологии, Мн., 1968.

ГРЫБНЫЯ ХВАРОБЫ РАСЛІН (мікафітозы), хваробы, якія выклікаюцца паразітнымі і паўпаразітнымі *грыбамі*. Прычыною страты ўраджаю с.-г. культур у полі і пры хаванні. Перадаюцца спорами *грыбоў*, якія ўтвараюцца ў вялікай колькасці, а ў спрыяльных умовах выклікаюць масавыя захворванні раслін — *эпифітоцы*.

Спory пераносіцца з насеннем і пасадачным матэрыялам, ветрам і дажджом, насякомымі і інш. На Беларусі бываюць: на збожжавых — *галаўня*, іржа (гл. *Іржа раслін*), *снежная плесень*, каранёвая гніль (гл. *Гніль*), *спарынья*; на бульбе — *фітафтароз*, *макраспарыёз*, *рак* (гл. *Рак раслін*), *рызактаніёз*, *парша раслін*, *цэркаспароз*, сухая гніль клубняў; на лёне — *фузарыёз*, *антракноз*, поліспароз, аскахітоз, іржа; на цукр. бураках — *цэркаспароз*, перонаспароз, іржа, *фамоз*; на садава-агродных культурах — *плодовая гніль*, *парша*, *чорны і звычайны рак*, *філастыкта*, *нокамікоз*, *хішэнькі слявы*, *шэрая гніль костачкавых* і інш. Меры барадзбы — аграбэхнічныя, хімічныя і біялагічныя.

Літ.: Горленко М. В. Сельскохозяйственная фитопатология, М., 1968; Болезни сельскохозяйственных культур БССР, Мн., 1958; Дорожкин Н. А. Болезни картофеля, Мн., 1955.

М. А. Дарожкин. Самахвалявічы, Мінскі р-н.

ГРЫБЫ (Fungi, Mycetes), ніжэйшыя бесхларафільныя расліны. Вывучаюцца *мікалогіяй*. У быццё да Г. звычайна адносяць толькі плодовыя цэлы шанкавых *грыбоў*. Але большасць Г. мае выгляд налётаў (мучністых, ватападобных, павуціністых), плям, кропак,